

QUICKSCAN MERWEHAVEN ROTTERDAM

Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Rotterdam
Contactpersoon: Dhr. D. van der Gaag
Adres: Postbus 6575
Tel: 3002 AN Rotterdam
E-mail: do.vandergaag@rotterdam.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: Ing. D. Withagen

Auteur: Ing. D. Withagen
Kwaliteitscontrole: Ing. J. Koorevaar

Projectcode: RONA2240
Status: Definitief
Datum: 23-11-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De Gemeente Rotterdam is voornemens de Merwehavens te transformeren van een haven naar een leefgebied. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, de boommarter en de steenmarter en het doden van individuen van deze soorten. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verdwijnen van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen kunnen worden aangetast en vernield en individuen kunnen worden verstoord en gedood. Exemplaren van beschermde flora kunnen worden ontworteld en vernield. De werkzaamheden kunnen leiden tot het doden van algemene (vrijgestelde) amfibieën, broedvogels, vissen en zoogdieren en nesten van algemene broedvogels kunnen worden vernield.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Doordat de geplande ontwikkeling kan leiden tot een (tijdelijke) toename in stikstofemissie, is een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

Het projectgebied herbergt mogelijk exemplaren van beschermde flora en beschermde functies van de boommarter en de steenmarter, vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora, vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter, steenmarter en vleermuizen, vliegroutes van vleermuizen en de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels. Het onderzoek naar beschermde flora dient te zijn afgestemd op de blaasvaren, glad biggenkruid, schubvaren en de smalle raai. Onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis (m.u.v. paar- en winterverblijfplaatsen), rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis (m.u.v. paarverblijfplaatsen) en de watervleermuis (m.u.v. paar- en winterverblijfplaatsen). Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de boomvalk, ransuil en de sperwer.

Om de plannen voor het projectgebied te realiseren, zullen bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart t/m augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecoloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Zodoende zijn de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet van toepassing op de te kappen bomen in het projectgebied.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Houtopstanden	7
1.2.4	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer.....	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen	8
2.1	Projectgebied.....	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming	10
3.1	Bronnenonderzoek	10
3.2	Habitatscan.....	10
3.2.1	Zoogdieren	10
3.2.2	Vogels	12
3.2.3	Amfibieën	13
3.2.4	Reptielen	13
3.2.5	Vissen	13
3.2.6	Ongewervelden.....	13
3.2.7	Vaatplanten	14
3.3	Invasieve exoten	15
3.3.1	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	15
3.4	Effecten	16
3.4.1	Effecten ontwikkelingen.....	16
3.5	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	17
3.5.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied.....	17
3.5.2	Mitigerende maatregelen	17
3.5.3	Ontheffing Wet natuurbescherming.....	18
4	Gebiedsbescherming	19
4.1	Effecten	19
5	Houtopstanden	20
6	Conclusies en aanbevelingen	21
6.1	Conclusies	21
6.2	Aanbevelingen	21
7	Literatuur	23
Bijlage 1:	Foto-impressie	24
Bijlage 2:	Tabel mogelijk aanwezige soorten	25
Bijlage 3:	Waarnemingen habitatscan	27

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De Gemeente Rotterdam is voornemens de Merwehavens te transformeren van een haven naar een leefgebied. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Zodoende zijn de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet van toepassing op de te kappen bomen in het projectgebied.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Nationale Omgevingsvisie. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.4 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

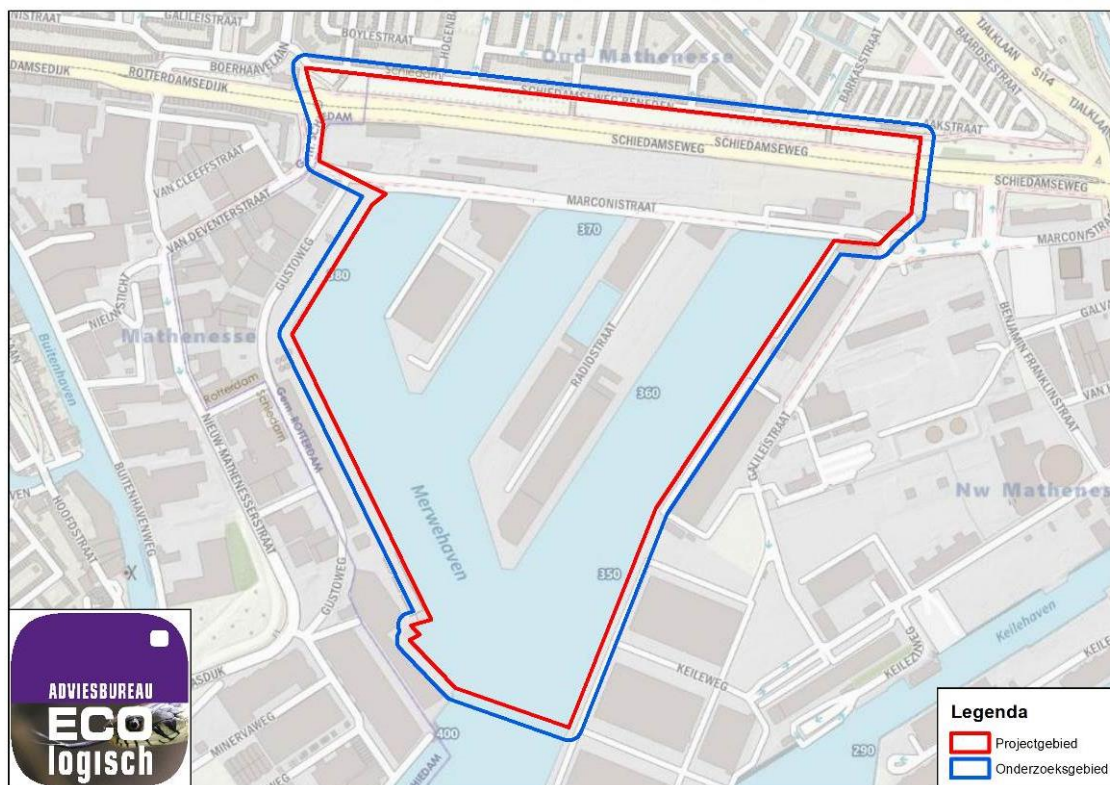
Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Rotterdam in kilometerhok: X: 88 / Y: 436 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

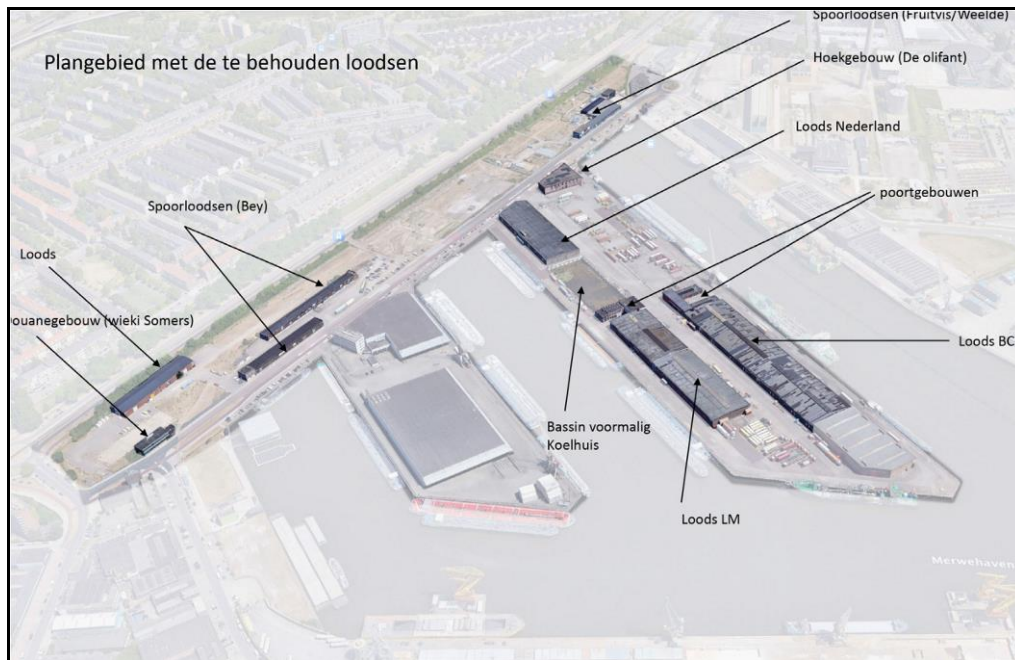
Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied bevat verschillende loodsen en overige bebouwing, wegen, spoorwegen, groenstroken met verschillende groenstructuren, tuinen, deels braakliggend terrein, pieren, kademuren en water. De meeste loodsen en overige bebouwing zijn opgebouwd uit bakstenen. Enkele loodsen zijn opgebouwd uit kunststof beplating en enkele gebouwen bevatten deels glazen wanden. De meeste daken zijn plat en enkele daken zijn schuin. Zowel de platte als de schuine daken zijn bedekt met bitumen dakbedekking. De wegen in het projectgebied betreffen de Schiedamseweg en de Marconistraat. Op de Schiedamseweg bevindt zich een tramspoor. Ten noorden en ten zuiden van de Schiedamseweg zijn groenstroken aanwezig. Ten noorden van de Schiedamse weg betreft de groenstrook een brede strook met grotendeels gazon, bomenrijen en delen met bosschages en struweel. De groenstrook ten zuiden van de Schiedamseweg betreft een smallere strook met voornamelijk dicht struweel en jonge, dunne bomen. Tussen de Schiedamseweg en de Marconistraat bevinden zich verschillende loodsen met tuinen en deels braakliggende grond. Ten zuiden van de Marconistraat zijn loodsen, pieren en kademuren aanwezig. De meeste kademuren zijn gemetseld. Enkele kademuren binnen het projectgebied bevatten geen gemetselde delen, maar bevatten wel houten afmeerpalen. Langs de kade liggen verschillende boten op het water. Het water in de haven is groenig door de algenbloei. Verder zijn geen waterplanten gevonden. Rondom het projectgebied is meer bestrating, bebouwing en water aanwezig. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De Merwehaven wordt getransformeerd van een haven naar een leefgebied. Heel het gebied wordt opgehoogd van tussen NAP +2,80 en NAP +3,40 naar NAP +3,60. Alle bomen en / of overig groen worden gerooid of verwijderd. Er worden mogelijk gebouwen geamoveerd en er wordt nieuwe bebouwing gerealiseerd. Bepaalde panden worden mogelijk deels geamoveerd. Welke panden dit betreffen is nog niet bekend. Een aantal loodsen is

op basis van cultuurhistorisch onderzoek beeldbepalend voor het gebied (afbeelding 2). Deze worden waar mogelijk behouden. In de nieuwe situatie worden diverse parken en significant meer groen toegevoegd aan het gebied. De verlichting in het projectgebied wordt volledig aangepast. In het water worden mogelijk groene drijvende eilanden, fiets- of voetgangersbruggen en groene kades gerealiseerd.

Afbeelding 2: Huidige situatie met beeldbepalende loodsen

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zuid-Holland zijn middels artikel 8.1 van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 5 september 2022 en is uitgevoerd door ing. D. Withagen. De weersomstandigheden tijdens de habitatscan waren droog en bewolkt, met een temperatuur van circa 26 °C en een windkracht van 2 Bft. De waarnemingen die tijdens de habitatscan zijn gedaan, staan in bijlage 3 op kaart weergegeven.

3.2.1 ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de watervleermuis bekend.

De meeste bebouwing in het projectgebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn gebouwen met openingen in de gevels, zoals open stootvoegen (afbeelding 3), ventilatievoegen, barsten en gaten, die toegang bieden naar achterliggende ruimtes in de spouwmuur. Daarnaast zijn er openingen bij de dakranden die toegang bieden, zoals afstaande stalen daklijsten (afbeelding 4) en ruimtes bij de hemelwaterafvoer. Tot slot is er op enkele plaatsen gevelbekleding aanwezig met achterliggende ruimtes, zoals golfplaten aan de gevel (afbeelding 5). De achterliggende ruimtes kunnen mogelijk fungeren als verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen. In de bebouwing kunnen mogelijk verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en de tweekleurige vleermuis aanwezig zijn. Van de meervleermuis en de watervleermuis worden geen paar- en winterverblijfplaatsen verwacht voor te komen. Deze bevinden zich doorgaans in plaatsen als bunkers, forten en kelders. Van de tweekleurige vleermuis wordt de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen uitgesloten. Deze bevinden zich doorgaans in hoge gebouwen.

In het projectgebied zijn drie boomholtes vastgesteld in de vorm van lengtescheuren (afbeelding 6), rottingsholten (afbeelding 7) en een spechtengat. Deze ruimtes kunnen fungeren als verblijfplaats van boombewonende vleermuizen. In de bomen met holtes in het projectgebied kunnen mogelijk verblijfplaatsen van de rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis aanwezig zijn. Daarnaast kunnen in en tegen de meerpalen (afbeelding 8) in het projectgebied mogelijk verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aanwezig zijn.

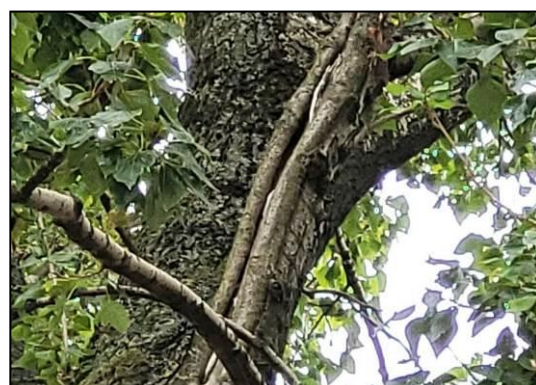
Afbeelding 3: Open stootvoegen in gevel

Afbeelding 4: Dakrand met afstaande stalen daklijst

Afbeelding 5: Golfplaat gevelbekleding

Afbeelding 6: Lengtescheur in boom

Afbeelding 7: Rottingsholte in boom

Afbeelding 8: Meerpalen

De bebouwing, groenstructuren en kademuren in het projectgebied bieden lijnvormige structuren die gebruikt kunnen worden als vliegroete van vleermuizen.

De groenstructuren en het water in het projectgebied bieden luwte en insecten en kunnen onderdeel zijn van foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving van het projectgebied zijn verschillende, soortgelijke groenstructuren aanwezig die eveneens foerageermogelijkheden voor vleermuizen bieden.

In de omgeving van het projectgebied zijn tevens waarnemingen van grondgebonden zoogdieren bekend, namelijk van de bever, boommarter en de steenmarter.

De bever komt voor in waterrijke gebieden, zoals moerassen, beken en rivieren. Beschermde functies van de bever betreffen verblijfplaatsen in de vorm van burchten en legers die zich in de oeverzone van wateren bevinden. Daarnaast kan het foerageergebied beschermd zijn, wanneer het essentieel is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen. In het projectgebied bevinden zich kademuren, derhalve zijn er geen geschikte oeverzones voor burchten en legers of geschikt foerageergebied van de bever. Beschermde functies van de bever worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen. De aanwezigheid van de bever wordt niet verwacht in het projectgebied.

De boommarter leeft bij voorkeur in een bosrijke omgeving. De steenmarter heeft een voorkeur voor parkachtige gebieden. Beide soorten worden tegenwoordig waargenomen in grote steden, zoals Rotterdam. In het projectgebied zijn mogelijke verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van boomholtes, ruimtes onder de fundering van bebouwing (afbeelding 9), kruipruimtes in de bebouwing, puinhopen, takkenrillen, houtstapels (afbeelding 10) en dicht struweel. Derhalve kunnen verblijfplaatsen van de boommarter en de steenmarter niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

Afbeelding 9: Ruimte onder fundering bebouwing

Afbeelding 10: Houtstapels

In het projectgebied kunnen algemene (provinciaal vrijgestelde) zoogdieren voorkomen, zoals de bosmuis en de egel.

3.2.2 VOGELS

De gierzwaluw, huismus, kerkuil, slechtvalk en de steenuil broeden in, aan of op bebouwing. De gierzwaluw en de huismus hebben hun nestlocaties doorgaans onder dakpannen of in andere kleine ruimtes in de bebouwing. De bebouwing in het projectgebied biedt geen geschikte ruimtes voor nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus. De kerkuil en de steenuil broeden vaak in rustige gebouwen en schuren die toegankelijk zijn. De aanwezige loodsen worden veel betreden en zijn niet toegankelijk gedurende de nacht. Nestlocaties van de kerkuil en steenuil zijn derhalve niet te verwachten. De slechtvalk broedt op richels, in nissen en in nestkasten. Nestlocaties bevinden zich vaak op hoge gebouwen en torens. Het projectgebied bevat geen hoge bebouwing en biedt geen geschikte ruimtes voor nestlocaties van de slechtvalk.

In de omgeving van het projectgebied kunnen nestlocaties van de huismus verwacht worden in de omliggende woonwijken. In het projectgebied is mogelijk functioneel leefgebied van de huismus aanwezig in de vorm van dichte vegetatie voor schuil- en foerageermogelijkheden en zandige plekken voor het nemen van een zandbad. In de directe omgeving zijn soortgelijke structuren eveneens aanwezig in parkachtige gebieden en tuinen.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de boomvalk, buizerd, havik, ransuil en de sperwer bekend. Deze roofvogels en uilen broeden in nesten in bomen. In het noordwesten van het projectgebied zijn twee potentieel jaarrond beschermd nesten in bomen vastgesteld tijdens de habitatscan (afbeelding 11 en 12). De nesten zijn te klein voor nesten van de buizerd of de havik. Nestlocaties van de boomvalk, ransuil en de sperwer kunnen niet worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

Afbeelding 11: Potentieel jaarrond beschermd nest

Afbeelding 12: Potentieel jaarrond beschermd nest

Er zijn waarnemingen bekend van de grote gele kwikstaart in de omgeving van het projectgebied. De grote gele kwikstaart broedt graag vlakbij stromend water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in de oever. In Nederland broedt de soort voornamelijk in het oosten van het land, met Utrecht als westelijke buitenpost. In 2020 is éénmaal een broedgeval van de soort in Rotterdam vastgesteld. Het water in het projectgebied betreft echter geen stromend water. Daarnaast zijn er tijdens de habitatscan geen nissen, scheuren of overige ruimtes aangetroffen die de grote gele kwikstaart kan gebruiken als nestlocatie. Jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart worden niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

Het projectgebied biedt geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels, zoals de merel, ekster en de winterkoning.

3.2.3 AMFIBIEËN

Er zijn waarnemingen van de kamsalamander, rugstreeppad en de vroedmeesterpad bekend in de omgeving van het projectgebied. De waarnemingen van de kamsalamander en de vroedmeesterpad zijn ver buiten het natuurlijke verspreidingsgebied gedaan in woonwijken en betreffen hoogstwaarschijnlijk waarnemingen van uitgezette individuen. Daarnaast zijn er geen geschikte groenverbindingen aanwezig tussen het projectgebied en de locaties van de bekende waarnemingen. De kamsalamander en de vroedmeesterpad worden niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

De rugstreeppad is een soort die voorkomt bij laag begroeide, onbeschaduwde terreinen, bij voorkeur met een goed vergraafbare grond. Als voortplantingswater gebruikt de soort ondiepe, kale wateren die snel opwarmen. Het projectgebied en de omgeving bieden geen geschikt voortplantingswater voor de soort. Daarnaast ontbreken geschikte groenverbindingen tussen het projectgebied en de bekende populaties van de rugstreeppad. De rugstreeppad wordt niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

In het projectgebied kunnen algemene (provinciaal vrijgestelde) amfibieën verwacht worden, zoals de bruine kikker en de gewone pad.

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de muurhagedis en de ringslang bekend. De natuurlijke verspreiding van de muurhagedis beperkt zich in Nederland tot Zuid-Limburg. Waarnemingen van de soort betreffen uitgezette individuen. De waarneming van de ringslang in de omgeving van het projectgebied betreft een individu in Diergaarde Blijdorp uit een levering houtsnippers. Het projectgebied ligt voor beide soorten buiten het natuurlijke verspreidingsgebied. Geschikte groenverbindingen ontbreken tussen het projectgebied en de bekende populaties. Er worden geen beschermde reptielen verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.5 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de grote modderkruiper bekend. De grote modderkruiper komt voor in vegetatierijke wateren met een sliblaag. De wateren in het projectgebied bieden geen geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper. De grote modderkruiper wordt uitgesloten voor te komen in het projectgebied. In het projectgebied kunnen mogelijk algemene vissen voorkomen, zoals de baars en de winde.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

De onderzochte groep bestaat onder andere uit vlinders, libellen en weekdieren. In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de gevlekte witsnuitlibel, grote vos, iepenpage en de rivierrombout bekend.

De gevlekte witsnuitlibel komt voor bij laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. De soort plant zich voort in vegetatierijke wateren waar verlanding optreedt. De rivierrombout komt voor bij rivieren en grote beken, voornamelijk op plaatsen waar zand of slib is afgezet. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat en voortplantingswater voor de gevlekte witsnuitlibel en de rivierrombout. Beschermde functies van de gevlekte witsnuitlibel en de rivierrombout worden niet verwacht in het projectgebied.

De grote vos en de iepenpage komen voornamelijk voor in bosrijke omgeving. Geschikte bomen kunnen aanwezig zijn in bossen, bosranden, parken en grote tuinen. Waardplanten van de grote vos betreffen iepen, zoete kers en wilgen. Waardplanten van de iepenpage betreffen iepen. In het projectgebied zijn enkele exemplaren van iepen, zoete kers en wilgen aanwezig. De omgeving van het projectgebied is echter niet bosrijk en de aanwezige iepen en zoete kers betreffen geen volgroeide bomen. Derhalve worden geen beschermde functies van de grote vos en de iepenpage verwacht in het projectgebied.

3.2.7 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn exemplaren van de blaasvaren, brede wolfsmelk, glad biggenkruid, kartaizer anjer, kruipend moerasscherm, schubvaren, smalle raai en de wolfskers bekend voor te komen.

De exemplaren van de brede wolfsmelk, kartaizer anjer en de wolfskers bevinden zich buiten het natuurlijke verspreidingsgebied en zijn adventief. Deze soorten worden niet in het projectgebied verwacht voor te komen.

De blaasvaren en de schubvaren komen in de omgeving voor op oude, verweerde (kade)muren welke zijn gevoegd met kalkrijke specie. Tijdens de habitatscan zijn op de kademuren exemplaren van de eikvaren (soort onbepaald; afbeelding 13), muurvaren en de tongvaren (afbeelding 14) waargenomen. Dit betekent dat de kademuren geschikte standplaatsen bieden voor varens. De aanwezigheid van de blaasvaren en de schubvaren kan niet worden uitgesloten in het projectgebied.

Afbeelding 13: Eikvaren (soort onbepaald) op kademuur

Afbeelding 14: Tongvaren op kademuur

Glad biggenkruid komt voor op zonnige, warme, open plaatsen op droge, voedselarme grond. Het gebied tussen de Schiedamseweg en de Marconistraat biedt zonnige, warme, open plaatsen op droge en voedselarme grond (afbeelding 15). De gazons langs de Schiedamseweg en de Marconistraat lijken daarnaast eveneens geschikt habitat te bieden (afbeelding 16). Exemplaren van het glad biggenkruid kunnen niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen.

Afbeelding 15: Geschikt habitat glad biggenkruid

Afbeelding 16: Geschikt habitat glad biggenkruid

Het kruipend moerasscherm wordt aangetroffen op open plekken op natte bodems, welke in de winter ondiep worden overstroomd. Het projectgebied biedt geen geschikt biotoop voor de soort.

Smalle raai groeit op snel opwarmende, ruderaal plaatsen, zoals langs spoorwegen. Het gebied tussen de Schiedamseweg en de Marconistraat betreft een oud spooreplacement. Hier is op het moment nog een spoor aanwezig (afbeelding 17). Daarnaast is soortgelijk habitat aanwezig bij de trambaan op de Schiedamseweg (afbeelding 18). Exemplaren van de smalle raai kunnen niet worden uitgesteld voor te komen in het projectgebied.

Afbeelding 17: Spoorweg in projectgebied

Afbeelding 18: Trambaan in projectgebied

3.3 INVASIEVE EXOTEN

Tijdens de habitatscan is in het projectgebied een individu van de nijlgans waargenomen (afbeelding 19). In het projectgebied zijn verspreid over het gebied tussen de Schiedamseweg en de Marconistraat twee exemplaren van de hemelboom waargenomen (afbeelding 20) en verschillende exemplaren van de Japanse duizendknoop.

Afbeelding 19: Nijlgans

Afbeelding 20: Hemelboom

3.3.1 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Algemene broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Struweel en bomen
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Leefgebied	Artikel 3.10, Bijlage A	Groenstructuren, takkenrillen en houtstapels
Algemene vissen	Leefgebied	Artikel 1.11 (Zorgplicht)	Water
Blaasvaren en schubvaren	Exemplaren	Artikel 3.10, Bijlage B	Kademuren
Boomarter en steenarter	Verblijfplaatsen	Artikel 3.10, Bijlage A	Boomholtes, bebouwing, takkenrillen en houtstapels
Glad biggenkruid	Exemplaren	Artikel 3.10, Bijlage A	Zandig terrein en gazons
Huismus	Functioneel leefgebied	Artikel 3.1 (VR)	Groenstructuren, zandige plekken
Roofvogels en uilen	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Potentieel jaarrond beschermde nesten
Smalle raai	Exemplaren	Artikel 3.10, Bijlage B	Spoorwegen (trein en tram)
Vleermuizen	Verblijfplaatsen Foerageergebied Vliegrouetes	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Bebouwing en boomholtes Groenstructuren Lijnvormige elementen

*= Vrijstelling, echter geldt altijd de Zorgplicht (Artikel 1.11)

3.4 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.4.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

De groenstructuren en het water in het projectgebied maken mogelijk deel uit van foerageergebied van vleermuizen. In de directe omgeving van het projectgebied zijn voldoende soortgelijke foerageermogelijkheden aanwezig in parken, tuinen en boven water. Er worden geen negatieve effecten verwacht door de werkzaamheden op de aanwezigheid van voldoende foerageergebied voor vleermuizen.

Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) plaatsvinden, worden geen effecten verwacht op algemene broedvogels.

In het projectgebied bevinden zich mogelijk elementen die onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van de huismus. In de directe omgeving van het projectgebied zijn voldoende soortgelijke elementen aanwezig in parken en tuinen. Er worden geen negatieve effecten verwacht door de werkzaamheden op de aanwezigheid van voldoende functioneel leefgebied voor de huismus.

Tijdelijke effecten

Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m oktober) en gebruik wordt gemaakt van aanvullende nachtelijke verlichting, kunnen foeragerende en passerende vleermuizen worden verstoord.

Als de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) kan de functionaliteit van nesten worden aangetast en kunnen broedgevallen in het projectgebied worden verstoord.

Permanente effecten

Er bevinden zich mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing, boomholtes en in meerpalen. Gedurende de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernield en individuen kunnen worden gedood.

De groenstroken langs de Schiedamseweg betreffen lijnvormige structuren die mogelijk kunnen dienen als vliegroute van vleermuizen. In de directe omgeving zijn geen alternatieve lijnvormige structuren die als vliegroute kunnen dienen. Tijdens de werkzaamheden kunnen essentiële vliegroutes van vleermuizen worden verwijderd en individuen worden verstoord en gedood.

In de boomholtes en dichte vegetatie en onder de bebouwing, takkenrillen en houtstapels bevinden zich mogelijk verblijfplaatsen van de boommarter en de steenmarter. Tijdens de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze soorten worden vernield en individuen kunnen worden gedood.

De potentieel jaarrond beschermde nesten bieden mogelijk nestlocaties voor roofvogels en uilen met jaarrond beschermde nesten in bomen. Gedurende de werkzaamheden kunnen nestlocaties worden vernield en kunnen individuen worden gedood.

Het projectgebied herbergt mogelijk exemplaren van de blaasvaren, glad biggenkruid, schubvaren en de smalle raai. Tijdens de werkzaamheden kunnen exemplaren van deze soorten worden beschadigd en vernield.

Tijdens de werkzaamheden kunnen algemene amfibieën, broedvogels, vissen en zoogdieren worden gedood. Tevens kunnen gedurende het broedseizoen nesten van algemene broedvogels worden vernield.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Algemene broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Algemene amfibieën, vissen en zoogdieren	Opzettelijk doden	Artikel 1.11 (Zorgplicht)
Blaasvaren, glad biggenkruid, schubvaren en smalle raai	Opzettelijk ontwortelen / vernielen	Artikel 3.10 (Bijlage B) Lid 1c
Boommarter en steenmarter	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (Bijlage A) Lid 1a Artikel 3.10 (Bijlage A) Lid 1b
Roofvogels en uilen	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

3.5 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.5.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk exemplaren van beschermde flora en beschermde functies van de boommarter en de steenmarter, vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora, vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter, steenmarter en vleermuizen, vliegroutes van vleermuizen en de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels. Het onderzoek naar beschermde flora dient te zijn afgestemd op de blaasvaren, glad biggenkruid, schubvaren en de smalle raai. Onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis (m.u.v. paar- en winterverblijfplaatsen), rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis (m.u.v. paarverblijfplaatsen) en de watervleermuis (m.u.v. paar- en winterverblijfplaatsen). Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de boomvalk, ransuil en de sperwer.

3.5.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes zullen (indien beschermde functies aanwezig zijn) nader te specificeren maatregelen getroffen dienen te worden.
- Binnen het projectgebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van de boommarter en de steenmarter aanwezig. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig in bomen die worden gekapt of die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten zullen (indien jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn) nader te specificeren maatregelen getroffen dienen te worden.
- Het projectgebied bevat mogelijk exemplaren van beschermde flora. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van exemplaren van beschermde flora zullen (indien beschermde flora aanwezig is) nader te specificeren maatregelen getroffen dienen te worden.

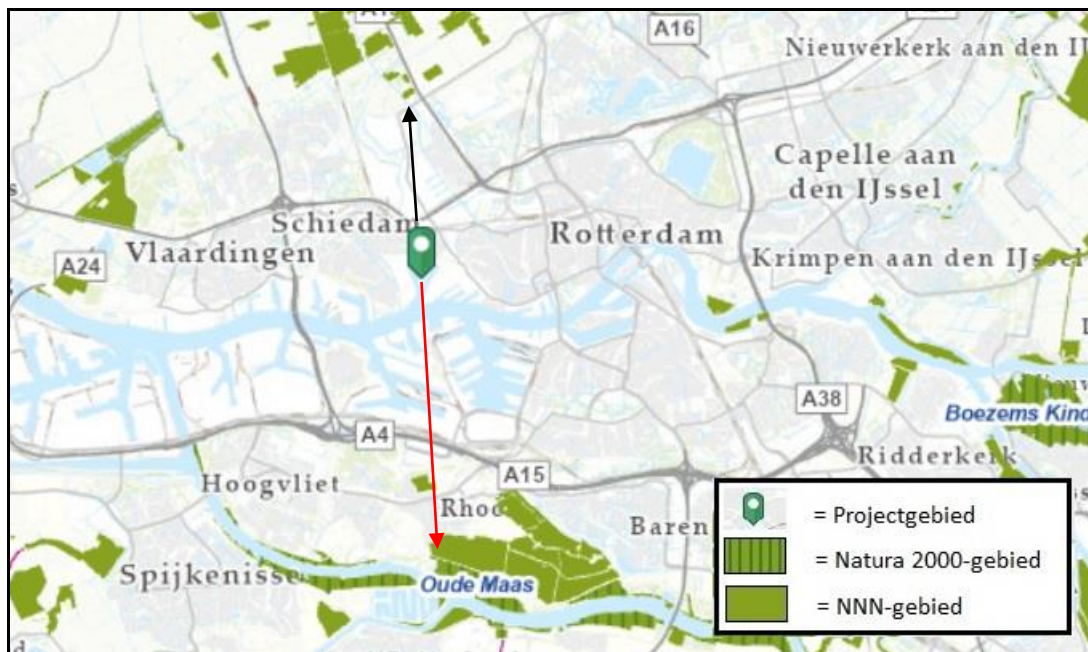
- Het is aan te bevelen om aanvullende nachtelijke verlichting tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen. Indien er additionele nachtelijke verlichting wordt toegepast, is het wenselijk gebruik te maken van een richtarmatuur zodat strooilicht naar de omgeving wordt voorkomen.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart t/m augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Bij werkzaamheden in en langs het water kunnen mogelijk individuen van algemene vissen worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën, vissen en zoogdieren te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

3.5.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 7 kilometer van het projectgebied en betreft de Oude Maas. Op ruim 4 kilometer van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN. Dit betreft kerngebied Buitenplaats De Tempel.

Afbeelding 21: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (zuid-holland.nl/politiek-bestuur/feiten-cijfers/interactieve/)

4.1 EFFECTEN

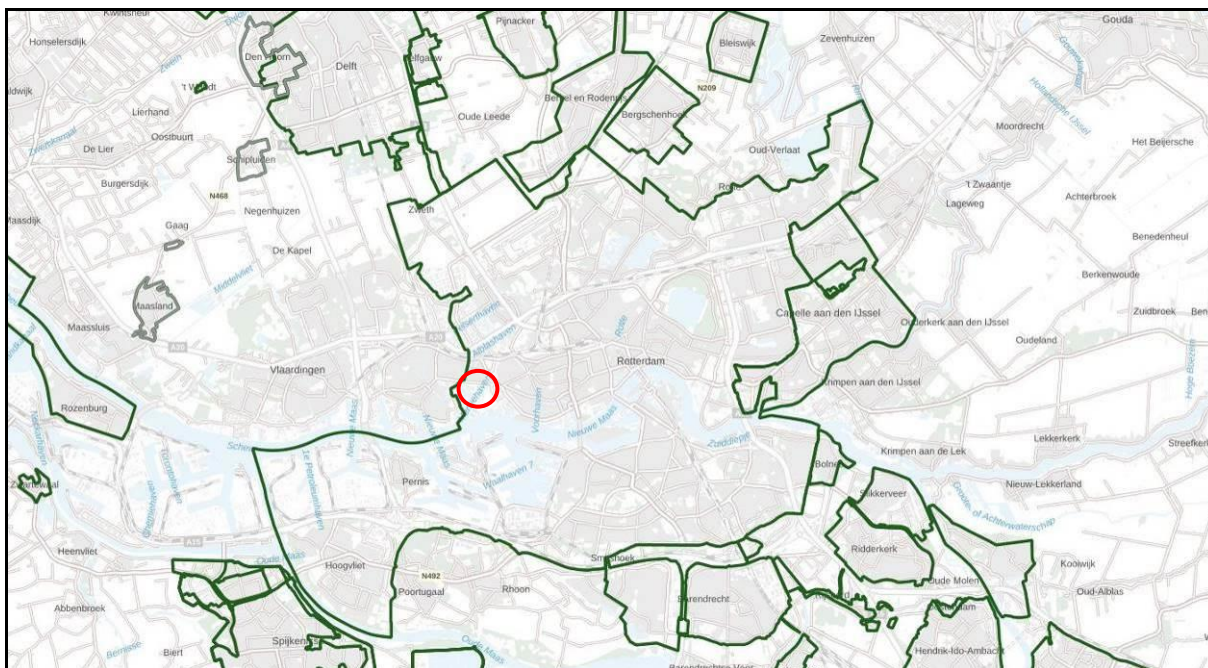
Het projectgebied bevindt zich niet in de nabijheid van beschermde natuur. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en delen van het NNN bevinden zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen een toename van stikstofemissie tot gevolg hebben. De bouwvrijstelling voor stikstof is niet meer van toepassing. In de realisatiefase kan de inzet van machines en een toename van verkeersbewegingen, voor het vervoer van materiaal en personeel, leiden tot een tijdelijke toename van stikstofemissie. De geplande ontwikkeling zal in de gebruiksfase mogelijk eveneens een toename van stikstofemissie tot gevolg hebben, vanwege een toename in het aantal verkeersbewegingen ten behoeve van woon-werk verkeer. Aangezien er een toename van stikstofemissie kan plaatsvinden tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie, is er kans op een toename van stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Een toename van stikstofdepositie kan mogelijk negatieve effecten veroorzaken op stikstofgevoelige habitattypen. Een stikstofberekening met behulp van de laatste versie van de 'Aerius Calculator' is benodigd om overtreding op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

5 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden buiten de bebouwde kom van minimaal 10 are en bomenrijen van meer dan 20 bomen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming beschermd.

De bomen in het projectgebied vallen binnen de door de gemeenteraad vastgestelde bebouwde kom Wet natuurbescherming (afbeelding 22). De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn dan ook niet van toepassing voor het eventueel kappen van bomen.

Afbeelding 22: Grens bebouwde kom Rotterdam (geo.ozhz.nl)

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 CONCLUSIES

De bebouwing, bomen met boomholtes en meerpalen kunnen mogelijk dienen als verblijfplaats van vleermuizen. De groenstroken langs de Schiedamseweg fungeren mogelijk als essentiële vliegroute van vleermuizen. Bomen met holtes, dicht struweel, takkenrillen en houtstapels kunnen dienen als verblijfplaats van de boommarter en de steenmarter. Er zijn potentieel jaarrond beschermde nesten in bomen aanwezig in het projectgebied. Deze kunnen dienen als nestlocatie van roofvogels en uilen met jaarrond beschermde nesten. In het projectgebied zijn mogelijk exemplaren van de blaasvaren, glad biggenkruid, schubvaren en de smalle raai aanwezig. In het projectgebied kunnen broedgevallen van algemene broedvogels voorkomen. Er kunnen algemene (vrijgestelde) amfibieën, vissen en zoogdieren in het projectgebied worden verwacht.

De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, de boommarter en de steenmarter en het doden van individuen. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verwijderen van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen kunnen worden aangetast en vernield en individuen kunnen worden verstoord en gedood. Exemplaren van beschermde flora kunnen worden ontworteld en vernield. De werkzaamheden kunnen leiden tot het doden van algemene (vrijgestelde) amfibieën, broedvogels, vissen en zoogdieren en nesten van algemene broedvogels kunnen worden vernield.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Doordat de geplande ontwikkeling kan leiden tot een toename in stikstofemissie, is een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Zodoende zijn de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet van toepassing op de te kappen bomen in het projectgebied.

6.2 AANBEVELINGEN

Het projectgebied herbergt mogelijk exemplaren van beschermde flora en beschermde functies van de boommarter en de steenmarter, vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora, vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter, steenmarter en vleermuizen, vliegroutes van vleermuizen en de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels. Het onderzoek naar beschermde flora dient te zijn afgestemd op de blaasvaren, glad biggenkruid, schubvaren en de smalle raai. Onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis (m.u.v. paar- en winterverblijfplaatsen), rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis (m.u.v. paarverblijfplaatsen) en de watervleermuis (m.u.v. paar- en winterverblijfplaatsen). Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de boomvalk, ransuil en de sperwer.

Om de plannen voor het projectgebied te realiseren, zullen bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart t/m augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoekperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode maart t/m augustus
Boommarter en steenmarter	Verblijfplaatsen	Maart t/m augustus
Flora	Exemplaren	Juni t/m augustus
Roofvogels en uilen	Nestlocaties	20 februari t/m 31 augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	1 juni t/m 15 juli
Vleermuizen	Vliegroutes	1 juni t/m 15 augustus
Vleermuizen	Massawinterverblijfplaatsen	1 augustus t/m 10 september
Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	15 augustus t/m 15 september
Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen	1 december t/m 28 februari

Het is aan te bevelen om aanvullende nachtelijke verlichting tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen. Indien er additionele nachtelijke verlichting wordt toegepast, is het wenselijk gebruik te maken van een richtarmatuur zodat strooilight naar de omgeving wordt voorkomen.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Bij werkzaamheden in en langs het water kunnen mogelijk individuen van algemene vissen worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën, vissen en zoogdieren te voorkomen.

De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

7 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument huismus, versie 2.0, BIJ12 juni 2022.

BIJ12 (2017) Kennisdocument watervleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.geo.ozhz.nl

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

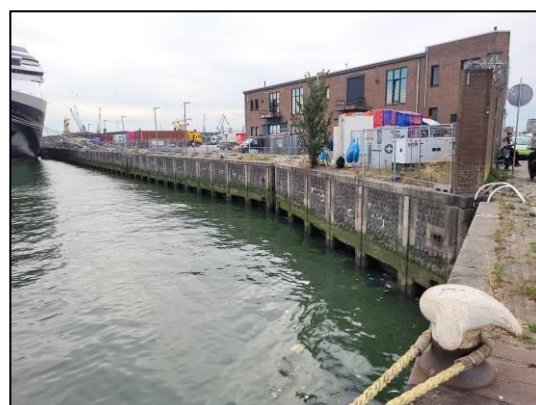
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zuid-holland.nl/politiek-bestuur/feiten-cijfers/interactieve/

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 88/436

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 2km*
Amfibieën	kamsalamander	HR IV & Bern II	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Amfibieën	vroedmeesterpad	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	gevlekte witsnuitlibel	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	iepenpage	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	rivierrombout	HR IV & Bern II	< 5km
Reptielen	muurhagedis	HR IV & Bern II	< 5km
Reptielen	ringslang	Wnb A	< 5km
Vaatplanten	blaasvaren	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	brede wolfsmelk	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	glad biggenkruid	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	kartuizer anjer	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	kruiwend moerasscherm	HR IV & Bern I	< 5km
Vaatplanten	schubvaren	Wnb B	< 5km*
Vaatplanten	smalle raai	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	wolfskers	Wnb B	< 5km
Vissen	grote modderkruiper	Wnb A	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 2km*
Vleermuizen	laativlieger	HR IV & Bern II	< 3km*
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	tweekleurige vleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 4km*
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km*
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km*
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km*
Vogels	ekster	Cat. 5	< 1km*
Vogels	gekraagde roodstaart	Cat. 5	< 3km*
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 2km*
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 3	< 1km
Vogels	havik	Cat. 4	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 2km*
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	kerkuil	Cat. 3	< 5km*
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km*
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km*
Vogels	slechtvalk	Cat. 3	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km*
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km*
Vogels	steenuil	Cat. 1	< 5km*

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Vogels	torenavalk	Cat. 5	< 5km*
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 2km*
Vogels	zwarte roodstaart	Cat. 5	< 3km*
Zoogdieren	bever	HR IV	< 5km
Zoogdieren	boommarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing ¹	Wnb A	< 3km*
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km*
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km*
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 5km*
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 4km*
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	steenmarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 4km*
Zoogdieren	wezel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling

Bijlage 3: Waarnemingen habitatscan

